

Інститут агроекології і природокористування НААН
Лабораторія аерокосмічного зондування агросфери

ВПЛИВ РУЙНУВАННЯ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА НА АГРОЕКОСИСТЕМИ ЗОНИ СТЕПУ ЗА СУПУТНИКОВИМИ ДАНИМИ

Mykolaiv

Kherson

Nikopol

Melitopol

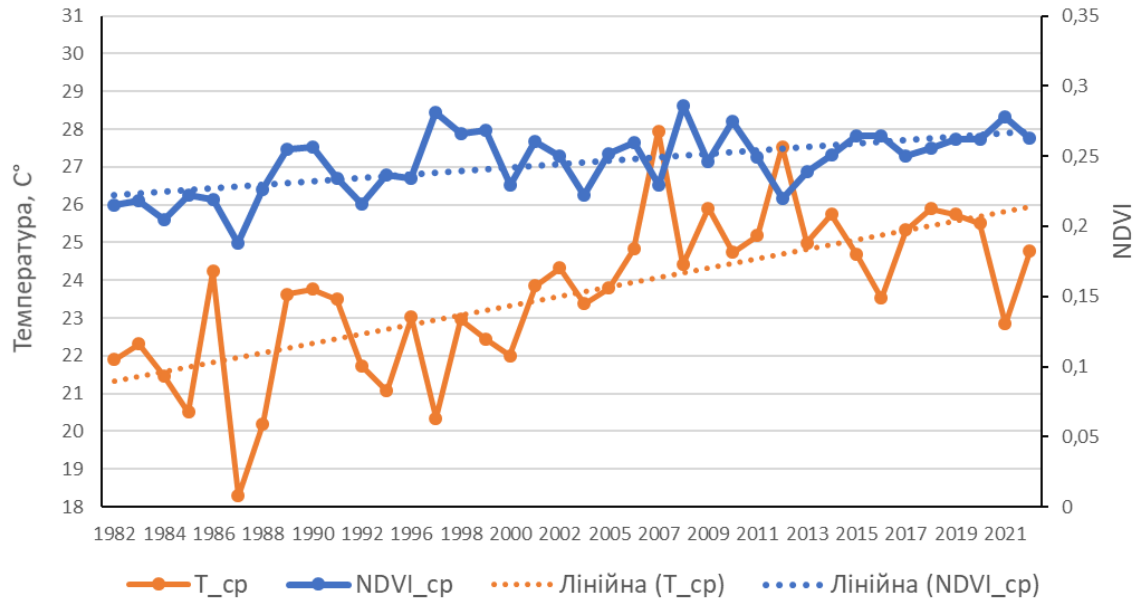
О.Г. Тараріко, Т.В. Ільєнко, Т.Л. Кучма, О.А. Білокінь

Україна як глобальна критична агросфера світової продовольчої безпеки

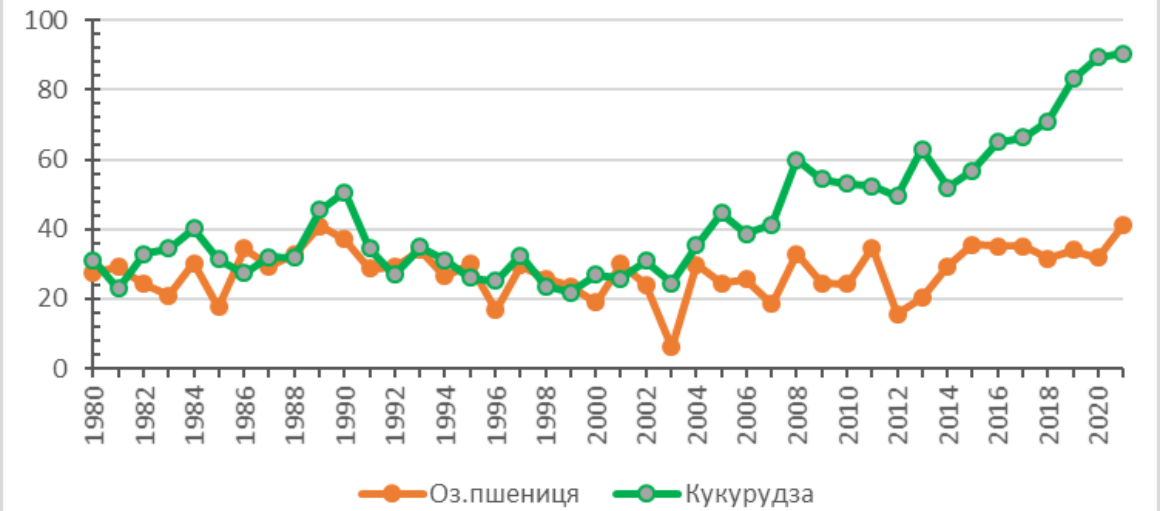
Високі темпи потепління клімату, військова діяльність, в т.ч. російська агресія, підвищують ризики глобальної продовольчої безпеки. В процесі еволюції цивілізації протягом тисячоліть формування сільськогосподарського виробництва і відповідно продовольчої безпеки було в основному зосереджено в середніх широтах земної кулі, що було пов'язано з помірним кліматом та родючими ґрунтами.

Територія України знаходиться в центрі середніх широт та світового масиву чорноземних ґрунтів. Враховуючи агроресурсний потенціал територія України являє собою агросферу з високим потенціальним рівнем виробництва продовольства. Отже з цієї точки зору на мапі земної кулі агросферу України можна прийняти як критичну контрольну точку світової продовольчої безпеки.

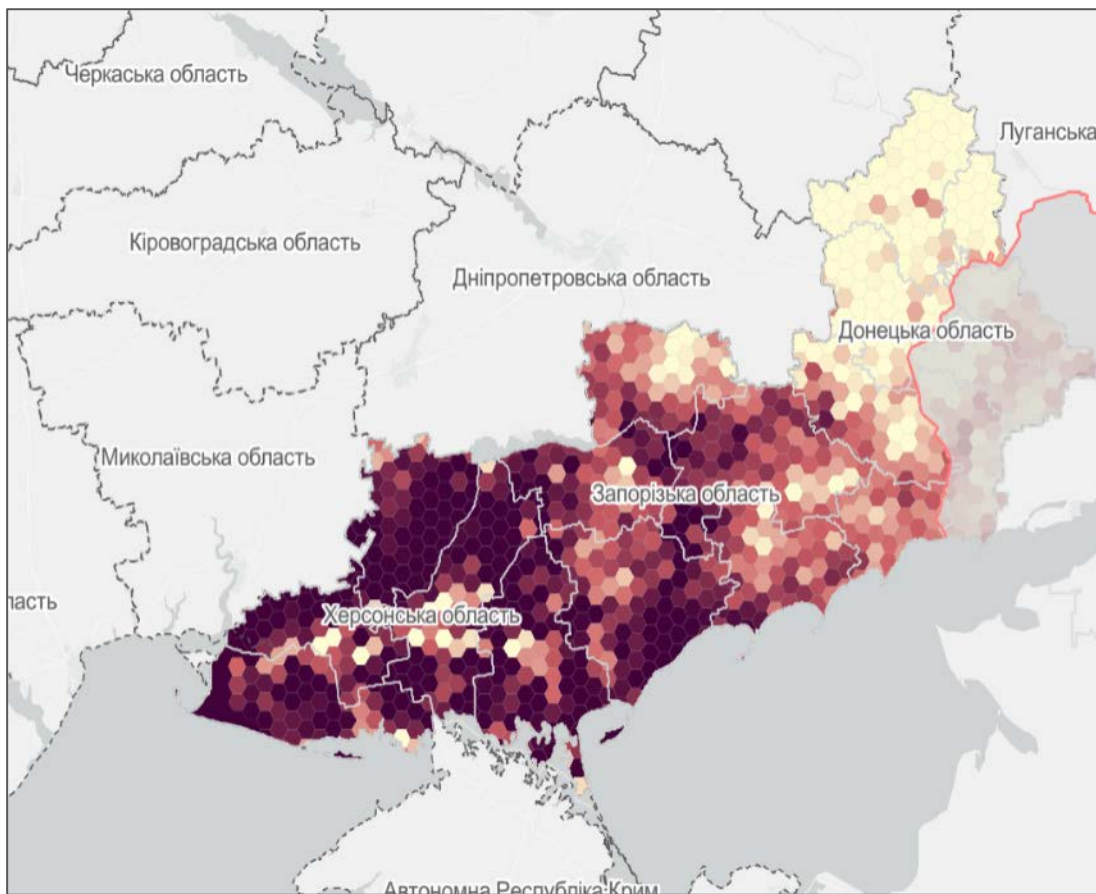
Динаміка температур та NDVI у Херсонській області

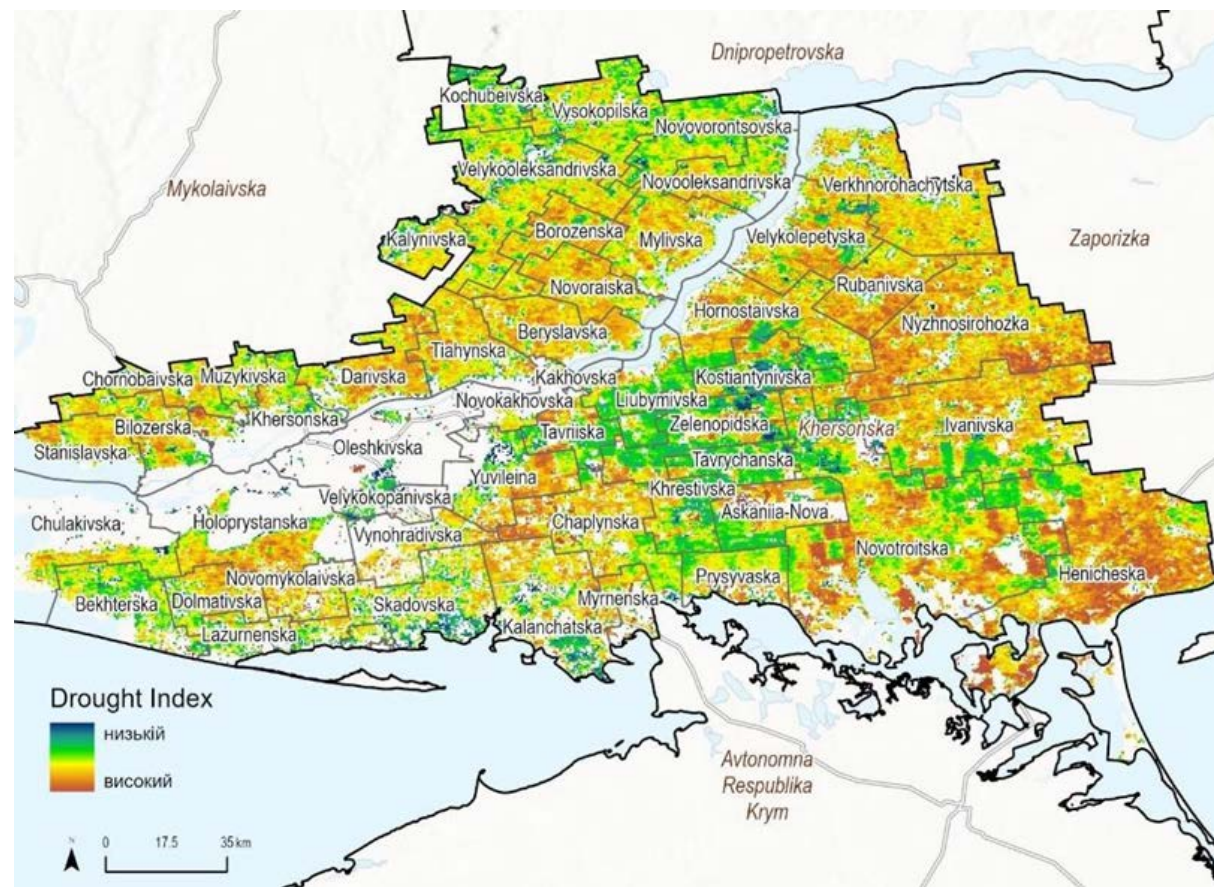
динаміка урожайності с.-г. культур, Херсонська обл

Частота прояву посушливих явищ в Приазовському регіоні

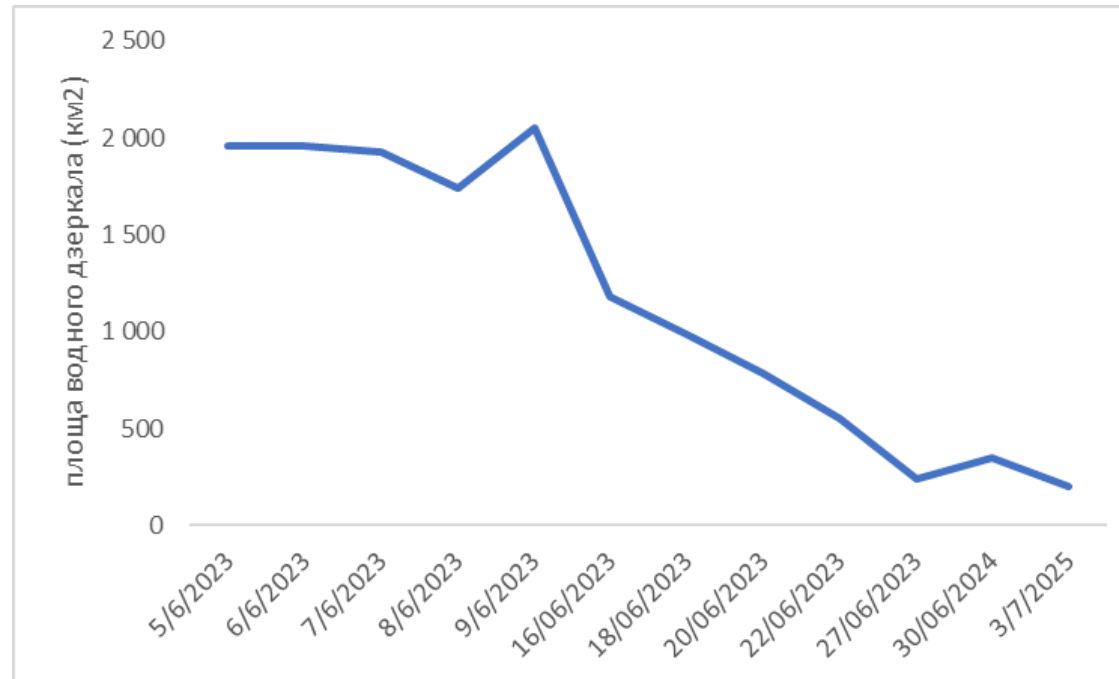
Частота прояву посушливих явищ в Приазовському регіону за індексом VCI (вищі значення позначені темним кольором)

Частота прояву посушливих умов у Херсонській області за індексом посухи

Висихання Каховського водосховища (Sentinel-1)

Динаміка площі водного дзеркала за даними супутникової зйомки (Sentinel-3)

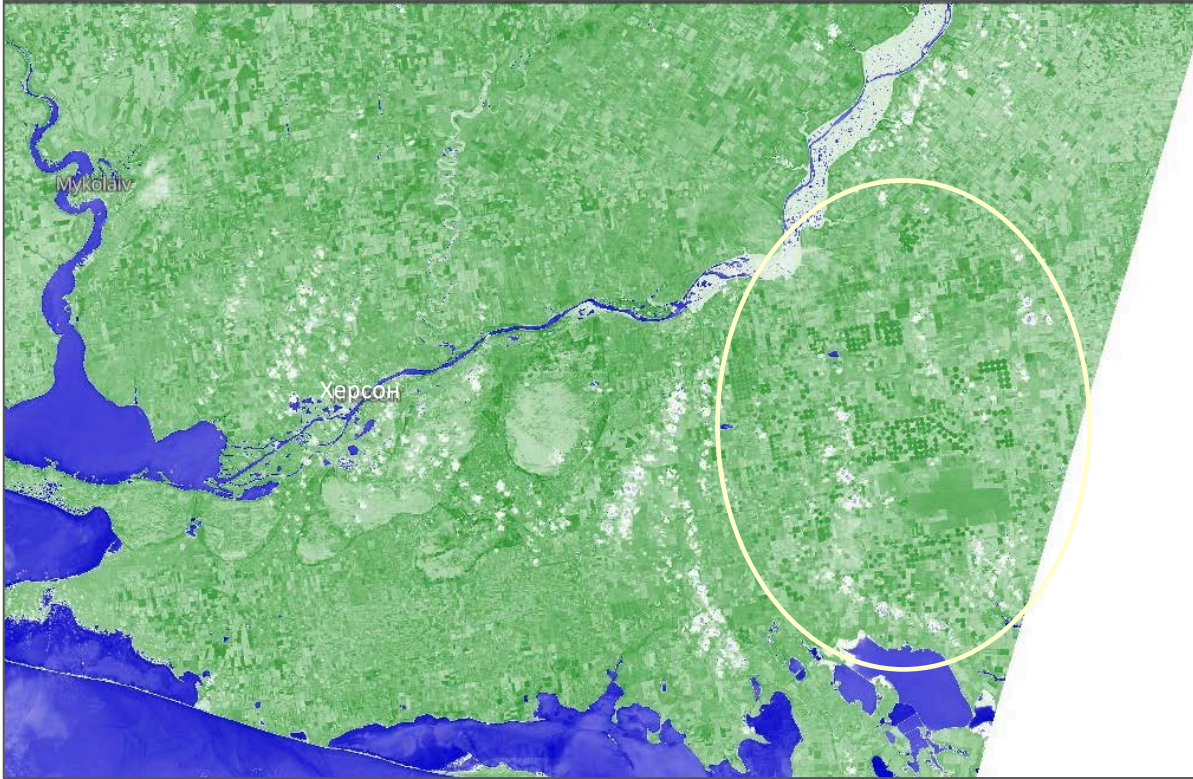

Водний індекс NDWI

Sentinel-2, 3.07.2020

Sentinel-2, 3.07.2023

Природно заповідні території, постраждалі внаслідок руйнування Каховського водосховища (за супутниковими даними)

Природно заповідні території	Площа
Всього 23 об'єкти:	55909 га
- Національний природний парк загальнодержавного значення «Нижньодніпровський»	52 тис. га
- Три загальнодержавні заказники: Гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Озеро Соляне», Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Станіславський» Лісовий заказник загальнодержавного значення «Бакайський»	774 га
- об'єкти ПЗФ місцевого значення: 6 заказників, 1 заповідне урочище, 9 пам'яток природи, 2 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва 1 регіональний ландшафтний парк Висунсько-Інгулецький	Більш ніж 3000 га

Пропозиції

1. На затоплених територіях необхідно встановити рівень біологічного, хімічного, нафтового, військового забруднення сільськогосподарських земель та по кожному землекористувачу прийняти окреме рішення щодо доцільності використання за цільовим призначенням.
2. Землевласники, які прагнуть до відновлення сільськогосподарської діяльності, повинні отримати сертифікат про задовільну якість земель .
3. Розробити та реалізувати заходи з обмеження розповсюдження інвазійної рослинності на звільнених від води територіях.
4. Встановити земельні ділянки непридатні для подальшого цільового використання затоплених орних земель з переводом їх у природні угіддя.
5. Можливо доцільно опрацювати варіант тимчасової консервації всієї зони затоплення та створення на цій території заповідника по типу Чорнобильського.

Дякую за увагу!